

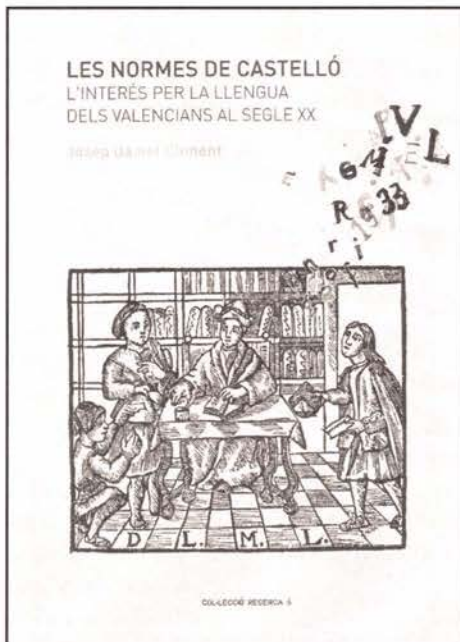
Les Normes del 32: el consens necessari

Rafa Roca

En el moment que s'acompleixen 75 anys de la seua signatura, Josep Daniel Climent i l'Acadèmia Valenciana de la Llengua ens aproximen a les Normes de Castelló a través de la publicació d'un detallat i excel·lent estudi

■ Entre les diverses iniciatives que l'Acadèmia Valenciana de la Llengua està portant a terme per tal de commemorar el 75é aniversari de la signatura de les Normes Ortogràfiques de 1932 cal situar, en un lloc preferent, l'edició del llibre *Les Normes de Castelló. L'interès per la llengua dels valencians al segle XX*, del professor Josep Daniel Climent, un estudi que analitza amb tot tipus de detalls una codificació lingüística («entés el procediment com una manera d'adaptar les Normes de l'Institut d'Estudis Catalans a la realitat lingüística valenciana») que, en paraules de Josep Palomero, autor del pròleg, suposà l'entrada de la nostra llengua i territori al segle XX, ja que posà fi al desgavell ortogràfic que regnava entre els escriptors valencians.

El volum, que fou presentat en societat el passat dia 17 de desembre, repassa la història i el context en què van ser gestades, signades i difoses les Normes de Castelló; i pretén, en paraules de l'autor, apropar-se a «aquella magnífica iniciativa de dignificació del valencià, que no podem separar de la tasca duta a terme per persones, entitats i partits polítics a favor de la recuperació dels nostres drets polítics i de les institucions d'autogovern.» D'aquesta manera, l'estudi consta de tres parts: la primera està dedicada als «precedents», és a dir, a la situació lingüística que es visqué a València des del segle XVIII fins a principis del XX, amb una especial atenció a les aportacions fetes pels protagonistes de la Renaixença valenciana. Així, cal recordar que el llibre *Les Normes de Castelló* enllaça perfectament amb dos treballs anteriors de l'autor: *L'interès per la llengua dels valencians (segles XV-XIX)* (CVC, 2003) i *L'obra lingüística de Lluís Fullana i Mira* (Denes,

2004), que converteixen Josep Daniel Climent en un dels màxims especialistes en la història de la llengua dels valencians.

La segona i més àmplia de les parts parla de les Normes pròpiament dites, des dels moments previs a l'acord, amb l'aparició de la revista *Taula de Lletres Valencianes*, l'any 1927, fins a la signatura de l'acord, tot passant per la funció tan transcendental que hi jugà Lluís Revest, la posició d'Acció Valenciana, el paper de *Las Provincias* i Teodor Llorente Falcó, la solidària postura de Pompeu Fabra, la generosa posició del Centre de Cultura Valenciana, Lo Rat Penat i Lluís Fullana, i als escassíssims opositors a les Normes, que se circumscriuen a Josep M. Bayarri, «prolífic poeta i radical anticatalanista, que lluí en el seu currículum l'honor de propugnar l'ortografia més destrellada que ens poguérem imaginar.» Finalment, la tercera part analitza els lloables esforços que quatre gramàtics,

quatre homes valencians, esmerçaren per tal de divulgar les Normes: el veterà Carles Salvador i Gimeno, i els jòvens Manuel Sanchis Guarner, Enric Valor (encarregat de difondre les Normes a Alacant) i Josep Giner i Marco, segurament el més qualificat dels lingüistes valencians d'aquella època.

Contemplant des de l'actualitat, l'aspecte més cridaner de les Normes signades en desembre de 1932 a la seu de la Societat Castellonenca de Cultura és l'elevat grau d'acceptació que van ser capaces de congregar, ja que foren acollides «per la pràctica unanimitat dels escriptors valencians, i per la totalitat de les entitats culturals i polítiques valencianes»; cosa que les dotà d'una gran legitimitat social. Sense dubte, això fou possible gràcies al context cultural i polític que en aquells moments es respirava a la societat valenciana i a l'audàcia dels seus impulsors: Adolf Pizcueta, Lluís Lucia i Ignasi Villalonga entre ells, valencianistes que, en paraules de l'autor, «sabien molt bé que el valencià és una de les més significatives senyes d'identitat que caracteritza el nostre poble, i que sense un model de llengua digne la seua transmissió a les generacions futures perillava seriosament.»

Més enllà d'un acord ortogràfic, les Normes de Castelló ens transmeten, tal com afirma Josep Daniel Climent, el compromís i la responsabilitat d'uns escriptors i valencianistes que van ser prou generosos per a abandonar «estèrils personalismes» en benefici d'un consens necessari. Tant de bo en el futur la llengua i la cultura dels valencians avancen de la mà d'aquell fèrtil esperit que féu possible les Normes del 32. ■